

ДОГЦИЕНА ГИУЛАКХ
ЖКХ болхлойи наьха
вахара хьлаши
Галашдара болча
болхлой, Ди белгалдир

14

ДОГЦИЕНА ГИУЛАКХ
Росгвардейцаш баха
хилар, шоай балха
новкьост волча

13

СЕРДАЛО

WWW.SERDALO.RU

ГІАЛГІАЙ МЕХКА КЪАМАН ЮКЪАРА ГАЗЕТ

№11 (12538)
ГІалгІай мархій
буғт,
24 ди, 2022 шу

Газет арадувл 1923-ча шера
бекарга бетта 1-ча дийнахьа денз

1973-ча шера
«Сердало»
газета
«Знак почета»
яха орден
еннай

12+

БЕРИЙ ДУНЕ
ЗіамагІа болча
хьажархой
Театра Ди да тахан

4

ДЕШАР
Библиотечни вахарах
дараш дийцар
МагІалбика районе

5

КОНКУРС
Къамашта юкьерча,
«Зимний триумф»
яхача, кхоллама
конкурсе котало
яьккхар вай мехкахоша

6

ПАЧЧАХЪАЛКХЕ
Илдарха-ГІала
кулгалхоша,
бахархошта,
хьалхадоккх маьхаш
лохагІа мичахьа да

7

ДУНЕ ДОВЗАР
МІТТ-2022 яхача
гойтаме, туризмах бола
аьттув хьекхар вай
мехко

10

www.serdalo.ru @gserdalo vk.com/gserdalo Дзен сердало

Россеца цхьана

ГІалгІайче, Россах дІакхетара къоастадаьча
денца, бахархой даькьалбийцар Мехкдас

2

Зіамигача турпалхочун дагалаьтта доккха гІулакх

Ийс шу даьннача
Ялхарой Мухьмада,
ший ханаравола кІаьнк
кІалхара воаккхаш,
доккха денал гойтар

16

ГалгIайче, профессионални кийчон программа яккхачарна, дипломаш делар

Султыгнаькъан Йоакъап

ГалгIайчен столице, Магасе, цIихеза той дIадихьар.

ГалгIайчен столице, Магасе, цIихеза той дIадихьар Россе халкъа боахама, паччахьалкхен служба академе, иштта регионални дегIаяра управлене программа Институт яккха баьннача выпускникашта, цар, дIадахача шера, профессех йола кийчо яьяр, аьнна, хоам бир региона Правительства пресс-служба.

ГалгIай Республика Премьер-министра, Сластенин Владимира, гулбеннараш даькъал бийцар, цар шой профессех йола говзал дика караерзаярца, цун кердадараш Iомадаь уж йистебаларца.

Белгалдоаккх, йоккха, караерзае уйла тIайодаш йола программа Iомаеш хилар: республика министерствай болхлой, хьакимаш, иштта уж дукха а бар кхыча организацешкара а, паччахьалкхен урхален структурашкара, службашкара.

ГалгIайче, Россах дIакхетара кьоастадаьча денца, бахархой даькъалбийцар Мехкдас

Султыгнаькъан Йоакъап

Келматанаькъан Махьмуд-Иаьлас бахархой даькъал-бувцаш белгалдир, таханарча дийнахьа, ГалгIай мохк Россе субъекташта юкье, шийна хьалхашка латта декхараш дизза кхоачашдеш, Россе мехкарча, дуккхача дикашта юкье доккха даькъа лоацаш хьабоагIа аьнна.

«Хьамсара мехкахой!

Тухан, дизза 252 шу доалл вай къам Россах дIакхийтта.

Из ди вайна масе хана лоархIаме долаш хьаденад! Ре-

спублика хинна, чIоагIденна дIаотта, дIадаха аьттув хиннаб вай цу наькъа тIа гIолла. Ши зама хьалха, вай хьаькъал долча даьша, лаьрхIар беркате хинна дIаэттар вай къаман. Цу хана денца, шоаша хьатIайца декхараш дизза кхоачашдеш, дуккхача дикашта юкье белгалла болаш хьабаьхкаб вай къаман нах. Таханарча дийнахьа а, шой декхараш деналца чакхдоахаш латт вай къаман кьонахий.

Донецкеи, Луганскеи латтача тIема юкье шой гIулакх дIахьош ба гIалгIай майра

кагий нах. Денала орден луш, вахар хаьдад царна юкьера цхьане. Иштта, кхыболча кагийча наьха Iоажал а цига хилар.

Тухан вай доаккхал дезаш денал, сий гойташ хьабаьхкаб тхьовра денца укх къаман нах. Машара тIехьа кхьаьегаш, беркате дар кхолла гIерташ лаьттаб вай даьй а. Кхьаьегамца, доккхача дикашка кхьаьчад вай! Дуккхача деш латт экономика, спорт, наьха унахцIено, культура тоаяра, чIоагIьяра тIехьа. Из деррига а, доглазаш, кхьаьегарца мара кхоачашху-

лаш дац. Со дог тийша ва, дIахо йодача хана а вай къам, иштта доккхий дикаш кхоллаш, Россе чудоагIача къамашцара барт лорабеш, вIаши бувзам чIоагIбеш латтаргда аьнна.

Хьаькъал долча наьха хьалхленца, нийсача оагIорахьа кхьаьегарца, мел хала мара ца хиларах, хIама тоалургда. Даькъала хилда шо, хьамсара мехкахой! Маьрша а долаш, шой вахаре дуккха дикаш а долаш дахалда шо! Вай республика хIара денна тоалуш, хозагIа хулаш латтийла!», — йоах Мехкдас.

ГалгIайчен студенташта, «Крымкая весна» яха, лекции ийшар Россе сенатора

САМИРАНАЬКЪАН ЭЛБЕРД

ГалгIайчен политехнически колледжа студенташта хьалхашка къамаьлдир, «Крымская весна» яха лекци а ешаш, тахан, Россе сенатор волча, БIархой Мухарбика.

Карарча, тушоли бетта 18-ча дийнахьа, Россе а Крыма а лоархIамеча дийнахьа, сенатора, студенташта хьалхадаьккхар, Крыма

бахархошта Россах хьакхетар машара кIийле я аьнна, цунца цхьана региона экономика дегIаяра, вахара хьалаш тоадалара наьха дегашка тешам бессаб, тIехьатIайоагIача хана дикагIа дола вахара хьалаш хургхиларах.

«Россега диллача, уж тхьовра денца хиннача лаьтта юхабаькхар, царна болат кIийле хинна дIаэттад из, аьлар Россе Президента

Путин Владимира.

БархI шу хьалха Россе, тешшаме, аьлар, ший гражданий бокьонаш моллагIча кхерамах лораергья, аьнна. Крыме, граждански оала, хатар юкьедалалехьа, из кIалхьара а яккхар цунах.

Из дар, Россе мохк ший низ болча мугIаре дIаэтта хилар», — аьнна белгалдир студенташта хьалхашка, БIархой Мухарбика.

Наркоманен духьала лоаттабеча тема оарцагӀдовла деза, аьлар Мехкдас

КУРСЕНАЬКАН ИБРАХИМ

Наркомани яхача унзарча дешаца дувзаденна, 331 зуламаш гучадаьхад Ӏаьдала болхлоша, дӀадахача шера. Цу харцнаькъ тӀа баьнна болхарашкара, 115 эзар кийчча дола наркотик яха дохьаж даьккхар, цу зуламаца тӀом лоаттабераша. Из хоам, Мехкдаь администраце бир Ӏаьдала болхлоша. «Цу унзарча хӀаман наькъаш дежа моллагӀча низаца!

Наркоманен духьала лоаттабеча тема оарцагӀбаха беза, ерригача ведомствай болхлой. Тахан ледара дита йиш ярех дац из зулам. ДоагӀаш дола таӀазар дӀадала деза из доаржадеш леларашта», — теркалдир Мехкдас. Цу дохьаж юкье, шоашта болча пайдан, ма хулла, дукхагӀа нах чуувзаш лелараша тайп-тайпара говзалаш юмаяьй. Цу мугӀарера зуламхо шийна воззачо, хье ца луш, хоам бе боагӀа Ӏаьдала болхлошка.

ГалгӀайче Россех дӀакхийтта 252 шу дизара денца, мехкахой даькьала бийцар Миннаца

СУЛТЫГНАЬКАН ЙОАКЪАП

Миннаца даькьала бийцар мехкахой доккхача денца! ГалгӀайче Россех дӀакхийтта 252 шу дуз. ГалгӀай къаман исторе йоккха лар йита дола из гӀулакх, 1770 шера, мутхьал бетта 17-19-чей деношка эттар.

Ангушт яхача юрта йисте уллача, «Барта Босе» оалаш хиннача, доазан тӀа чӀоагӀдир ГалгӀайче Россех дӀакхетар. Цу хана денца ший сий, истори лорадеш, хам беш хьайоагӀа ГалгӀайче.

Вай дуккха кагирхой, Россера эскарера, турпалхой болаш цаӀахаб. Россех цӀихеза болаш, денал лорадеш, хьабьхьа мехкахой а кӀезига бац. Шоай деша даьй болаш чакхьаннаб, ГалгӀай къаман, яхь йола къонахий.

ГалгӀайчера РФ Паччахьалкхен Дума депутат волча БӀархой Бекхана, Донбасса бахархошта, 10 миллион ахчах гуманитарни новкъостал даьд

СУЛТЫГНАЬКАН ЙОАКЪАП

Донбасса бахархошта 50 тонн гуманитарни новкъостал даьд, цу юкье кхачана продукташ а, иштта хьалхарча аргӀах ца хилча яргӀоаца хӀамаш а бытовой хими а — еррига а 10 миллион сома маьха хӀама яхьийтай, аьлар ГалгӀай Республика Халкъа Гуллама пресс-службе.

ДӀаяхьийта хӀамаш я, 27 тайпара цӀераш йола продукт а бытовой хими а.

Цу юкье геттара а терко тӀаахийтай, Донбассе бахача наьха, берашта.

Хьалхадоакх, лурчагӀа ГалгӀайчера, Донбассера хьабьхьача наха лаьрхӀа, массехк гуманитарни новкъостал дахийтадар Ӏаьдалца барт а баь, эггара чӀоагӀагӀа эшаш хургда аьнна хеташ дола товар юкьедолаш.

Наркотикашта духьала тӀом лоаттабеча комиссеца кхетаче йир, Келматанаькъан Махьмуд-Ӏаьлас

СУЛТЫГНАЬКАН ЙОАКЪАП

Мехкдас кулгалдеш дӀайихьача йоккхача кхетаче, наркомен духьала лоаттабеча низах дараш дийцар, цу даькьа тӀарча комиссе. Келматанаькъан Махьмуд-Ӏаьлас белгалдир, тахан, из унзара гӀулакх вайна юкье даржара керттара бахьанаш. Цу дохьажача наьха могашал йоаеш лелача базархоша, тахан, дукха, керда наькъаш леладу из гӀулакх духьале йоацаш дӀадахара. Интернет бувзамца хоам беш, къоастаяьча къайленашка из дохьаж йодехкаш, лелабу цар

из никь.

«Духьале йоацаш, кӀалгӀолла, из унзара базар дӀаяхьа аьттув хиларо майра баьхаб зуламхой. Беррига низ тӀабахийта, уж гучабоахаргӀола, цар къайленаш йовзаргӀйола наькъаш лежа деза. Наркоманен никь хоадабе беза!», — аьлар Мехкдас. Таханарча дийнахьа, цу зулама духьала дӀахьоча белхах лаьца дийцар, наркотикашта духьале лоаттабеча кхуврча кулгалдеш волча, Геграев Марата. Цо дийцачох, дӀадахача шера, цар гучаьккхай 331 наркотикашца базар лелаю моттигаш. 33% дӀалоац

геттара доккхача зуламаша. МВД болхлоша дӀабихьача тохкамах, 33 моттиг из дохьаж докхаш лаьцай, 53 кг. наркотик хьаяьккхай зуламхошкара. Мехкдас баркал аьлар, цу зуламаца къовсам лоаттаберашта, цар дӀабихьача белхах.

ТӀахьийхар, дӀахо а, цу зулама наькъаш дехкардара ш лохаш хила аьнна. Кхетаче гулбеннараша дийцар, тахан наркотикашца базар лелаераша, зуламхошца бувзам лелабе, вӀашагӀелла йӀаьха тӀирг баьхан, уж гучабаха, хьалувца хало хул аьнна. Зуламхоша керда говзалаш а юмаяь, дӀахьа тел из дохьаж. Цунга

хьежжа, кӀоаргга, бӀаьха болх дӀахьош чакхдаккха дезаш хул из гӀулакх. Мехкдас белгалдир, из зулам дехка беррига Ӏаьдала болхлой, дийша нах, цу дешах доглазаш бола бахархой юкье боалабе безалга.

Массане, цьхана, дӀабахьа безаш боккха болх ба из! Из зулам леладу аьнна шийна хета моттиг, хӀаране, къамах дог лазаш гучайоаккхе, ала дезарашка дӀоале, аттачаьхьа даргда из хьал. Шоай юхь ехка, из зулам доаржадеш, наьха вахар толхадеш леларашта духьала, арабаккха беза боккха низ, аьнна соцам бир Мехкдас.

Поэзен Ден хетабаь гойтам ба, къаман библиотеке дIахьош

ГIазданаькъан Ахьмад

Дерригача дунен позе ден хетабаь боккха гойтам ба, вай къаман библиотеке дIахьош. Цу лакхача жанра-рашта, цига, гургья гIалгIай къаман поэтий произведенеш. «Поэзен гIетта бода мугI» яхача гойтаме латт, тайп-тайпарча ханашка язъь йола поэтически дешах йола антологеш.

ГалгIай къаман библиотеке, тахан, сийрда дуне денна, нахала яьхарех я уж.

Поэзи езарашта деша оттадаь латт гойтаме, дош дIахий долча къаман классикай книжкеш.

Уж ба Беканаькъан Тембот, Янданаькъан Джемалдин, МутIаланаькъан Хьажбикар, Осменаькъан Хьамзат, Iалбаканаькъан Джабраил, Хьошалганнаькъан Iаьла, Гаьгенаькъан Гирихан, Вешкаранаькъан Мухьмад, иштта, таханарча къонача поэтий дош а довза йиш я гойтаме.

Эрсий поэзе а, ший моттиг дIалаьцай библиотеке.

Цига хьокха оттадаьд Пушкин Александра, Блок Александра, Цветаева Мариней, Ахматова Анной, Ахмадулина Беллай, иштта, кхьбарий вайна довзаш дола книжкеш.

Вай къаман дукха ба керда баьнна поэташ. Гойтаме дакъа лаца веначун, аьттув хургба, цар дуненах дола дош довза.

ЗIамагIа болча хьажархой Театра Ди да тахан

ГIазданаькъан Ахьмад

ЗIамагIа болча хьажархой дог Iоздоахаш йолча театра актераш, тахан, шоай ди дездеш ба. Вай берий театре къахьегаш бола актераш, шоай болх лакхача боараме дIахьоши, цу мугIарерча актера ха мел дезар дика Iомадаь болга хов

цкъа мукъагIа цар спектакле-га хьажача сага.

Иштта, дIахо а къахьега аьттув хилба цар! ТIехьа-тIа йоагIача хана а вайи, вай берийи дегаш хьестах керда спектаклеш гойташ дIабаха низ хилба цар! «Цар белха лакха мах оттабеш, ураэтта тIоараш

детта лов цу наькъа тIа къахьегача наха! Уж ба: актераш, продюсераш, режиссераш, костюмераш, декорацие монтировщикаш, бийце йиш ярех бац билеташ хьателараши, гардеробщикаш.

Аьттув болаш, могош долаш дахалда шо дуккхача шерашка!», — аьлар ший къамаь-

ла юкъе, цу нахага, Культурах йолча министерства кулгалхо-чо Льянанаькъан Залинас. Тха газето, шийгара, даькъала буьц зIамагIа болча хьажархой театра актераш. Беркате, дог хьоасташ хилба шун къахьегам! Иштта, лакха начIал долаш, дIадахьа низ хилба шун!

Къаман библиотеке мастер-класс хьокхаргья, цIихеза суртанча волча, Саганаькъан Бахьаудина

ГIазданаькъан Ахьмад

Къаман библиотеке дIахьош я, «Гений места» яха, федеральни проект. Проект хьахьокх къамашта юкъера культура, цунца дувзадена лерхIамедараш. «Кхоллама пхьоале» яхача, библиотеке дIахьош йолча проекте, ший начIала низ гойташ хургава цIихеза гIалгIай суртанча, Саганаькъан Бахьаудин.

Скульптурни говзал хьок-

хача цун кхетаче, гуллургба кхоллама наькъаш довза ловраш, уж хозахетараш. Бахьаудина хьокхаргья, ший говзаме-ча белхашца ювзаенна мастер-классаш. Цун цIи, тахан, дикка гаьнаьнна йовзаш я вай мехкал араьха а. Топпарах, пластилинах, дирача бедах хIамаш еш, цо деча белхех тамаш ю наха. Хьалхарча мастер-классе дакъа лаца безам бараш кийча хила беза, кхоана, кхо сахьат даьлча.

«Любовь и Тархан Малъсаговы – семья театральных художников»

ГалгIайчен кхоллама музей хургба, театральни суртанчий гойтам

ГIазданаькъан Ахьмад

Вай кхоллама музей хьабеллаш ба, ший тайпара хоза гойтам. Театра ден хетабаь бола из къахьегам, Малсаганаькъан Любайи Тарханийи кулгашца кхелла ба. Бахархошта, иштта, араьхара хьатIабаьхкача хьаьшашта йовзаргья, цу лакха начIал долча наьха говзал.

«Гойтаме хьокха оттадергда 50 совгIа сурташи, иштта, лакха говзал юкъейоалаеш, шоай кулгашца цар хьакхелла вахарера, цьаьца, хIамаши. Малсаганаькъан Тарханеи, Любаси даьд те-

атра болхлошта, спектаклешка, эшаш дола хоза барзкъаш. Массехк шера цьхана болх беш хьабоагIача, цу цьхан цIен къахьегамхошта карагIдаьннар кIезига дац», — аьлар мезея пресс-служба тха газетага. Цар дуккхача шерашка къахьегар зехьа дайнадац.

Гойтаме баьхкача наха довзаргда, дукха кердадараш. Укх бетта 23-ча дийнахьа, нийсса ши сахьат даьлча, хьабелларгба цар цIерах бола гойтам. Хозалца шоай дегаш хьаста чам болча бахархошка хьеж, кхоллама музей.

Библиотечни вахарах дараш дийцар МагӀалбика районе

ГӀазданаькъан Ахмад

Районе чуйоагӀаца библиотекай болхлошца, кхетаче дӀайихьар МагӀалбик района администрацен кулгалдеца, Кхузнаькъан Къамбулата. Дувца отадаь керттера дош — таханарча дийнахьа, библиотечни вахара хьалхашка латта кхоачамбоацараш. Дукха ха йоацаш районерча библиотекай хьал тохкаш чакваларах, дукха хаттараш гулденнадар пхье администрацен кулгалхочун. «Эггара чӀоагӀагӀа Кхузнаькъан Къамбулата дагадоаллар дар, тахан латтача хана, библиотеке уха нах кӀезига хилар.

Дешаш болча наьха гӀулакх, дикка юхадаьнналга гущ

да. Библиотекацара бувзам чӀоагӀа лоха ба наьха. Цу хьалах доглазача хьакима белгалдир, книжкаш дешаро сага вахар дикагӀаца оагӀорахьа хувц, аьнна. Кхувш латтача тӀехьен, таханарча заман, геттара чӀоагӀа эшаш гӀулакх да из. ХӀама довзара тӀехьа гаьнавала а, иштта дешарца бувзам лелабеш а хила веза саг. Цунга хьежжа, кьонабараш дукхагӀа книжкаш дешара тӀакувргболаш, цу хӀаманцара цар безам чӀоагӀагӀуьргболаш дола гӀулакхаш юкьеодоаладе деза. Ишттача наькъаца мара библиотечни вахар дикагӀа хьале дерзалургдац вайна», — аьлар тха газетага района администрацен пресс-службе.

Библиотекашка болх бераша, хьакимага дийцар шоаш-

та хьалхашка латтача цьац-ца долча декхарех, кхоачамца хиларах, шоай, вӀаштӀехьаца доаларех. Шийна могочох, цу хӀаман тӀехьа, цар оагӀув хьаллаца, библиотечни вахара никь шербе соцам бир

Кхузнаькъан Къамбулата. Дешархошца кхетачеш дукхагӀа дӀакхаша езалгах, ишттача белхаца мара из гӀулакх тоалургдаоацалга хьалхадаьккхар хьакимо, ше гулбаьча хьашашка.

ГалгӀайчен керттерча дешара кхуврче дийцар, кагийбарашта, даьхенцара безам совбоаккхаш кхетам балар

Султыгнаькъан Йоакъап

ГалгӀайчен паччахьалкхен университете семинар дӀайихьар, из хетаяь яр вай кхувш йоагӀаца тӀехьенна, даьхенцара безам совбоаккхаш кхетам балара, духовно-нравственни оагӀорахьа уж лерттӀа кхебара, «Точка роста» яха проект маьхал яккхарца, кагийбараш нийсача наькъ тӀа хургбола никь лахара, аьнна хоам бир, ГалгӀай Республика кьамашта юкьерча гӀулакхех, араьхарча бувзамах, йоазонна, зарбана Министерстве.

Цу тайпара кхетаче дӀахьош дийца дош дар, дукхагӀаца даькъе, вай кхувшйоагӀаца тӀехьенна духовно-нравственни кхетам балара малагӀа меропрятеш дӀаяхьа еза, царех бизза россе гражданаьш хургболаш, юкьарлонна хьал царна дикагӀа довзаш хургдолаш, уж шоай даьхенцара безам совбоаккхаш хургболаш, царца дӀабахьа безача баллах лаьца.

Доакъашхоша яхачох, цу тайпара кхетам бала аттагӀа хургда, царца каст-кастта вӀашагӀкхеташ кьамаьлдеш болх дӀахьош хуле, кагийбарашта шоай начӀал хьагойта а, из дӀахо маьхалдаккха а аьттув болаш, интеллектуальни а физически а таронаш цар хуле.

Кьамашта юкьерча гӀулакхех, араьхарча бувзамах, йоазонна, зарбана Министерства кулгалхочо Беканаькъан Вахас семинара доакъашхой даькьалбийцар, цо иштта аьлар, цар шоай кхоллама наькъа тӀа, дика толамаш дахар ловш дола дешаш.

ГалгӀайче Россех дӀакхийттача ден хетабаь гойтам, кийчбаьб Кьаман библиотеке

ГӀазданаькъан Ахмад

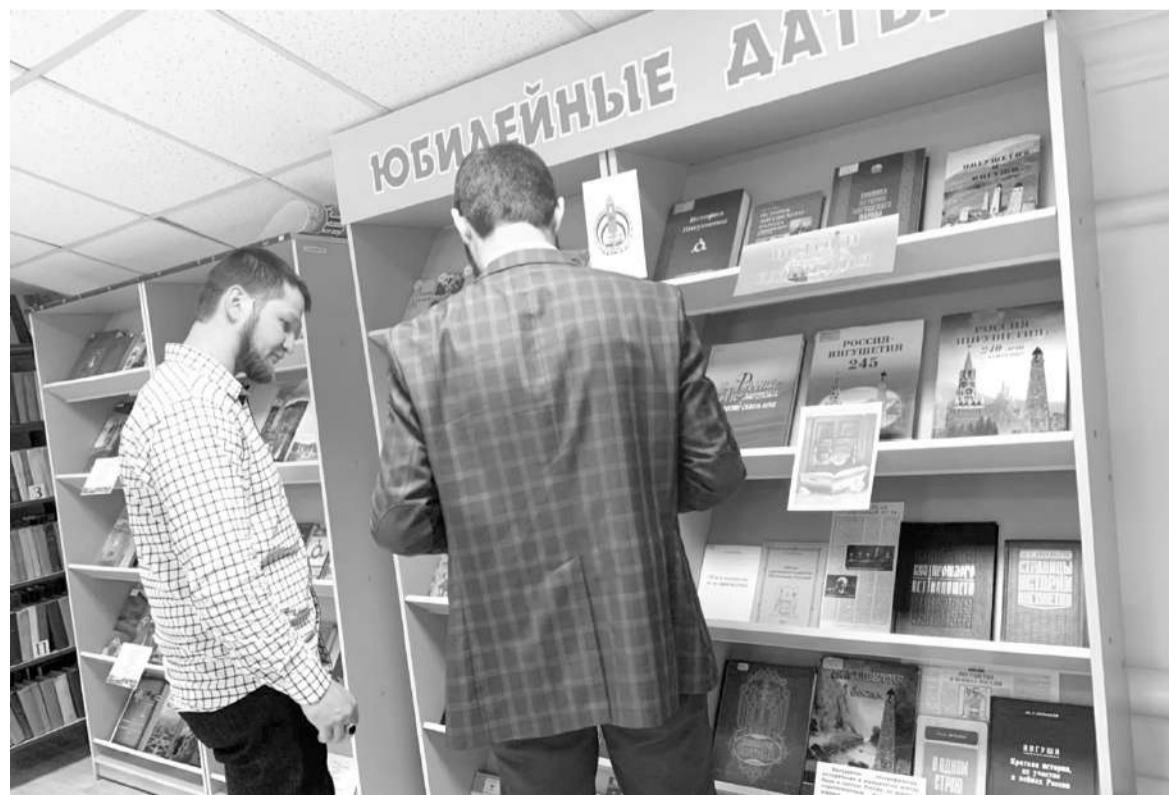
Кьаман библиотеке боккха книжни гойтаб кийчбаьб.

Из кьахьегам хетабаь ба, вай кьам Россех дӀакхийтта 252 шу дизара. Гойтаме хьокха оттадаьдар библиотеке, масайтта шера мел гулдаь, цун хетадаь дола белхаш.

«Ший кьаман истори довза безам болча сага, дукха да укхазга го. Краеведаша, публицисташа, архива болхлоша дуккхача шерашка хьийга кьа да гойтаме. Илма — тохкама института болхлоша яздаьча книжкаша хьабел гойтам.

Уж да — «ГалгӀайчен истори», «Россеи-ГалгӀайчеи: замашца цьана», «240 шера цьана». Эггара хьалха Тифлисе арадаьнна кавказерча лоаманхоех дола книжка латт гойтаме.

ХӀанз арадаьннарашта юкье да Газикнаькъан Берс-

накьа кьахьийга «ГалгӀай кьамах бола гуллам» яхалакха мах бола книжка,

иштта Илманхочун кхьдола докхий белхаш а. Гойтаме венача сага довзаргда,

ший кьаман селханара истори, таханарча денга кхачалца, цо хьадена наькъаш.

«Телефонашцара терроризм» йоаржаерашта талазар дергда

Султыгнакъбан Йоакъап

«Телефонни терроризм» яха во, тахан, вайна юкье чӀоагӀа даържад. Таьдала болхлошка телефон хьа-етташ, кийчъеш теракт я яш харцо лелаеш, до-ацача бахъанакъ бахархой корзагӀбоахарашта духьала болх чӀоагӀаьб МВД. Зуламхоша нах тув-лабе леладеча, цу ийрча-ча гӀулакхо доккха зе ду.

Нах корзагӀбаргболаш, цар могашала, психика зе де аьнна, леладеш хӀама да из. МВД болхлоша хоам бу, харцо ювцаш, Таьдалга телефон етташ бола нах, бех-ктокхаме оттабу 14 шу даьлча денз. Доккха гӀод тохаш, набахта валла дукха-ча шерашка суд ТотӀаюллаш зулам да «телефонни тер-роризм» яхар. Бахархошка цу мо долча хӀаман тӀехьа фе хила, тийшаболх кийч-беш йолча моттигах, шоай сакхувш хуле, хье ца луш, из Таьдалга хьаала яхаш дехар ду, МВД болхлоша.

Белгалде деза, дӀадачача шера, 4, 5 эзар бакъдоа-ца хоамаш кхьаьчад Таьдалга теракта лъаца. Баьча тох-камо хьахьекхад, царех дукхагӀдараш доазол ара-хьарча номерашкара хьатӀаиха да аьнна. Тахан Россе, цу тийшача белха ду-хьала, боккха тӀом лоат-табу. Уж тайпара номераш гучайоахаш, бувзамцара дӀахедаю Таьдало.

Къамашта юкърча, «Зимний триумф» яхача, кхоллама конкурсе котало яьккхар вай мехкахоша

Пазданаькъан Ахьмад

«Зимний триумф-2022» яхача, къамашта юкърча конкурсе белгалъялар вай йиигаш. Уж ба, Яндарерча культура ЦагӀа хьабийлача кхуврче, кулгаговзал Юмае иха къахь-гамхой.

Хьалхарча степенех дола дипломах ийцар, Хьошалганакъан Жанетаси Марзбиканакъан Хьаваси. ШоллагӀча степенех дола диплом дахьаш цаьхьарчар Манкенаькъан Алима. Из йоккха, деррига къамаш чулоацаш йола конкурс, федеральни проект лоархӀаш я.

Из беркате гӀулакх вӀашагӀделлад, берий тайп-тапара йола говзал, начӀал гучадаккха. Цу тайпарча конкурсаша, берий сакхетам лакхбу, къахьагема оагӀув сомабоаккх. Конкурса доакъашхоша шоаш хьагойт, тайп-тайпарча номинацешка. Вай йиигаш бел-

галъялар «Декоративно-прикладное искусство» яхача номинацех.

Конкурс вӀашагӀеллараша доккха баркал аьлар, иштта говза къахьагема уж Юмабаьча хьехархоца, Хьошалганакъан Заирайна.

ГалгӀайче дӀахьоргья, выпускникий, даьшта-ноаношта лаьрхӀа йола ЕГЭ

Пазданаькъан Ахьмад

«Сдаем вместе. День сдачи ЕГЭ родителями» яхача Ерригроссе акце доакъашхой болаш, выпускникий даь-ноаной таро хургья, ЕГЭ дӀаялара хьалаш миштад ха.

ГалгӀайче из акци дӀахьоргья тушоли бетта, 25-ча денна, Назранерча №6 йолча юкърча ишколе.

«Цу дийнахьа даь-ноаной таро хургья, ЕГЭ дӀаенна ял-лалца йолча хана, шоай бераша деш дар, цу даькъа тӀа хьаде.

Царна декхар лургда математиках, лоаца, ЕГЭ дӀаялара, цо таро хулийтар-гья тайп-тайпарча экзамена декхарашца мишта хила веза ха.

Цу тайпара акци

дӀаяхьарца, царна ховш хургда дӀахо йодача хана, шоай бераша ЕГЭ дӀалуш, хьалхарча арӀах де дезар фуд ха, царна массехк цу хьакъ-ехьа дола хьехар де, нийсагӀа йола, экзамен дӀялара моттиг белгалъяккха, психологе оагӀорахьа царна гӀо де», — аьлар «Сердало» газетага ГалгӀайчен дешара Илмана Министра Боканаькъан Аьсета.

Ерригроссе акце ди дӀахьош, цига хила йиш я СМИ.

Царна а гургда, берий даьшта-ноаношта санна, ЕГЭ дӀачулуш нийслуш дар фуд, иштта мах оттаберг-ба экзамена доакъашхошта карагӀдаьнначоа, экзамен дӀаяхьара болх мишта вӀашагӀбеллаб ховргда, кхы а дукхадараш довзаргда.

Шолжа-пхье дӀахьоргья, кхачана продукце, ярмарка

БЕРДАНЪКЪАН ЛОРС

Шолжа Таьдало хьакхай-кадаьд, шахьаре, кхачана продукци йоккаш ярмарка дӀахьоргья аьнна.

Из мероприятия, Палгай Республика кхачана юртбоахама Министерства оттаьча планах дӀахьорш я.

Кхачана продукташ маьха чухьнахьа эца ловраш, хьабакха йиш йолаш ба, бекарга бетта шоллагӀа дийнахьа, моттигерча юртбоахама базара майдан тӀа. Из я, Хьоашалгананькъан I. цӀерагӀа урам кхоачалучча, цу юртара араваьнна, Пажара-Юрта дӀабода никь болча оагӀорахьа.

Из ярмарка вӀашагӀеллараша яхачох, цига эца таро хургья: керда баьцадараш, сомаш, хьорарах хьабав кхача, маша, дулх, кхы а иштта, дукха, буа кхача.

Мероприяти дӀахьоргья дий сахьата, из дӀайолаьлургья, Гуйрийна, ийс сахьат даьлча.

Илдарха-гӀала кулгалхоша, бахархошта, хьалхадоккх маьхаш лохагӀа мичахьа да

БЕРДАНЪКЪАН ЛОРС

Илдарха-ГӀала Таьдал хьожаш да, хьалхарча аргӀах, ца хилча яргӀоаца кхачана продукташ, маьха чухьнахьа мичахьа я, из хоам шоай аргӀах, цар бу, шахьара бахархошта, мичахьа маьха чухьнахьа продукташ эца йиш я царна хьалхадоккхаш.

Укх деношка, аргӀанара мероприятия дӀайихьар, социальни лоархаме хьалаш тохкаш, кхачана продукци мичахьа маьха езьый а, мичахьа чухьнахьа я хьожаш.

Администраце болхлой хьажар, мах беш йолча йоккхагӀа моттигашка, 24 тайпара болча

кхачана, маьхаш тӀаохаргдоаца болх дабахьа.

Хьалхадоккх, массехк кӀира хьалха, хӀаьгта мара маьхаш айлуш доацаш лаьгтача ханашка, Таьдало моттигерча предпринимателашца бартбаьбар, социальни лоархамеча хӀамашта, кӀеззига мара, маьхаш тӀаохаргдац, аьнна.

Моттигерча администраце беча хоамах, шоаш денна дош уж лорадеш ба, продукци хьаэцаш беннача маьхал совгӀа, 10% мара мах тӀа ца тохаш: мах беш йола центраш: «Парус», «Хороший», «Для гурманов», «Супермаркет», «Белый магазин», иштта Джабагиева № 1, Осканова оптови складаш.

Шахьара администраце яхачох, цу маьхашта тӀахьожам лоттабар бахьан да, Илдарха-ГӀалий тӀа бахархошта, мичахьа, маьха чухьнахьа кхачана продук-

таш эца таро хургья хьалхадоккхар.

Иштта мӀре баркал аьлар бизнесменашта, цар социальни бехтокхам хиларах.

Шекара мах, ше хьалха хиннача ЮтӀагӀоргба вай мехка

СУЛТЫГНАЪКЪАН ЙОАКЪАП

Хьорарах, шекарах, даьттах, гарзех маьхаш геттара лакхлургдолаш да яхача къамаьлаша корзагӀбаьха, ма даггара, из даар дӀаийдеш хинна нах кӀеззига меттабоагӀаш латт.

Теша лов, базархоша цӀаьхха урагӀдихьа маьхаш юхаметтаотаргхилах. Вай мехка шекар тоаргдолаш дац, яха къамаьл, шийна тӀехьа бух боацаш, духхьал наха из дукхагӀа дӀаийдергдолаш арадаьккха дар. Шекар мехка шортта долаш да! ХӀаьта, мах массе хана кӀеззига айлуш хиннаб цун, ахкан замах — наха варенеш, компоташ еча хана.

Таханарча дийнахьа, вай республика складашка 50 кийла йола шекар гали 3800-3900 сомах эца йиш я, бакьда, базар тӀа цу галех 4500 сом дехаш латт дохкараш. Из деррига кӀалдихьа да, кийла

шекарах 90-95 сом дехаш латтар. Цу гулакха бехтокхаме болча наха, тӀахьожам боацаш дутаргдолаш дац из гулакх! Шоашкара маьхаш айдеш, шоай хьаштдар хьадеш латтарий хьал, нийсача

даккха деза!

Специалисташа баьча тохкамах, Росссе, шера 6 миллион тонн шекар дуь. Белгалде деза, шекар хьадаккхара гулакх Росссе дуккха лакхагӀа латталга. Масала, 2019 шера

7,3 миллион тонн шекар хьадаьккхар вай мехка.

Ший ханнахьа из мерза даар тикашка лоаттадаро меттаоттадергда, наха юкье даьржа, бух боаца къамаьл.

«Кьилбаседа-Кавказа Россетеш», потребителий хоам тӀа бола, каьхаташ довргдоацаш сервисаш кердаяьхай

ТАБЛАХАНАЪКЪАН АДАМ

Нагахьа санна кибератакш хуле а аьнна, «Лични кабинет», иштта «Онлайн Сердал» мобильни приложене гӀолла, шоай потребителий хоамашта кхерамзлен Талашо яра «Кьилбаседа-Кавказа Россетеш» цу сервисай болх массехк кердабаьккхаб.

Сервисашка новкъарле а йоацаш Ючувалара, массане а из болх кердабаккха беца. Цу гулакха «Лицевой счеташ лелаяр» яхача оагӀончу вала веза, цул тӀехьагӀа «сбросить» яхача кнопка тӀа пӀелг тоӀабе беца. Шунна керда логин пароль хургья, электронни почте, цу формах.

Хьалхадоккх, сервисаш уж компане абоненташ хилара тарра, Кьарший-Черсече, ГӀаьбартой-Балкхаре, Кьилбаседа-ХӀирий, Палгайче, Дагестане ГӀолла — йолаш я.

**ГалгӀайче
дӀадихьар,
карарча шера,
хьалхара, «Сад
памяти» акце
дакӀа**

ГӀАБЛАХАНАКЪАН АДАМ

**Моттигерча, Шолжа
хьунбоахама доазон
гӀа, дӀаегӀар 150 тайп-
тайпара гаьнаш. Цунах
хоам бу, моттигерча
Галама Министерства
пресс-служба.**

Укх шера, «Сад памя-
ти» яхача халкъашта юкьер-
ча акцех, дӀайогӀа лаьрхӀад
тайп-тайпара 55 эзар гаь-
наш.

Уж дӀайогӀаш
дӀалоацаргда, 22 гектар
лаьтта. Из болх йистебарга
мангала бетта. Говзанчаша,
йоагӀгӀача бесса, еррига тех-
нологеш юкье а яьха баьб из
болх.

Хьалхадоккх, экологи-
мемориальни «Сад памяти»
акци мехка гӀолла дӀахьош
йола, массехк шу да. Из маь-
халйоаккхар я «Сад памяти»
АНО, иштта «Волонтеры По-
беды» Ерригроссе юкьар-
лонна болам, цул совгӀа, РФ
Галама ресурсай Министер-
ства новкъосталца, Коталон
бӀу лелаберий дагалоатта-
ма Фонд, иштта «Экология»
къаман проектах юртабоа-
хама Федеральни агентства.

Цу юкьа, цунна чувоагӀаш
ва ши миллион саг, вай мех-
кара а, иштта доазол ара-
хьара а. Мемориальни бе-
шамаш Россе 85 субъекташ-
ка яьржа я, цул совгӀа, 50
кхыча мехкашка а.

Фото: Султыгонакьан Йоакьап

Юртбоахама гӀулакх, укх шера, дикка тоаденнарех да

СУЛТЫГНАКЪАН ЙОАКЪАП

**Доахан соахка хинначул
дукхагӀа да Султыгонакь-
ан Йоакьап**

Юртбоахамо хьалуш дола
беркат, специалташ баьча
тохкамах, укх шера, 2160,
6 млн сомага кхоачаш да.
ДӀахача шера хинначулна

хьежача, 105,8% — гӀа соа-
ш хул из. Укх бетта, хьалхарча
дийнахьа дӀабихьача белхо
хьахьекхар, доахан соах-
ка хинначул 2,1% дукхагӀа
долга. Из хул 70000 эзар
бежан. Иштта, дика дийба-
рех да коатӀара оалхазараш
а.

Таханарча дийнахьа, цар
яржар 348275-га кхоачаш да.

Гадвугаш да, жеи гаьзаройи
беркат а. Тахан дӀалаьрхача
уж да, 301052 (5,3%). Юрт-
боахама хьала гӀахьожам
беча болхлоша яхачох, 1ан
гӀехьарча шин бетта, шу-
рийцара беркат а хоалуш
дукхагӀа хилар вайцига.

Даарашта юкье лоархӀа-
ме йола шура, 21999, 130 тонн
хилар. ДӀадахача шера хин-

начул 20,4% дукхагӀа дар
из беркат, укх шера. Иштта,
дукхагӀа хургда вай база-
рашка, тикашка фуаш а.
3650 — гӀа латт фуий бер-
кат. Дулха лаьрхӀа доадеча
доаханеи коатӀарча оалха-
зарийи гӀулакх а укх шера,
дикка тоаденнад ала дезаш
да — 1446, 445 тонна гӀа
латт дулха беркат.

ГалгӀайчен антимонопольни служба, региона кхачанца Галашо яра, дича бакъахьа дар юкьедаьккхар

СУЛТЫГНАКЪАН ЙОАКЪАП

**ГалгӀай Республике гӀолла
йолча, антимонопольни
служба Федеральни Урха-
лено, Республика Прави-
тельстве дӀадахьийтар кхач-
анца Галашо яра юкье-
даьккха бакъахьар, аьлар
ГалгӀайче гӀолла йолча,
Россе УФАС пресс-служба.**

ГалгӀайче гӀолла йолча
Россе УФАС кулгалхочо, То-
ачанакъан Батыра, яхачох
тахан, регион дегӀайоалаяра
лоархӀама да, республика
юртбоахама эшача новкъо-
стал дар.

ГалгӀай Республика анти-
монополюни служба говзан-
чаша, кхачанца Галашо яра,
юртбоахама лаьтташкар
хьал довзийташ йола ревизи
йича бакъахьа хургдар, аьлар.

Иштта, республике гӀолла,
юртбоахама продукцияна
лунал дара йола хьалхара про-
грамма кийч а яь маьхалъяк-
ка еза аьлар, духьала бий-
дал маьхал яккха а ца деш,
цунах юхакъасташ йола про-
дуци а йохка йиш хургйолаш.

Цул совгӀа, юртбоаха-
ма продукци арахецарашта
хинна зе меттаоттаде деза.

Царна долча новкъостал-

ла-дика боахамаш леладе-
рашта, ЖКХ дӀадодаш дола
ахча меттаоттадара субси-
деш далар, нагахьа санна,
уж бюджете хӀама дӀачудала
дезаш беце.

Хьалхадоккх, карарча

шера, саькур бетта ГалгӀай
Республика Кулгалхочо Кел-
матанакъан Махьмуд-ГӀаьлас,
Правительстве Кулгалхочо
Сластенин Владимира, Ми-
нистри кабинета доакъаш-
хоша дакӀа а лоацаш, Мага-

се дӀадихьача вӀашагӀкхетаре
доалахьарчунна, лаьтта Ми-
нистерства гӀадиллар, ре-
спублика лаьтташ леладара
хьал тохкаш бола болх, каст-
кастта дӀахьош хилар.

ГалгӀайчен бокьонаш лораераша, ДТП бехкебараш, машенаш удаераш, кортбохабу малар меннараш - хьалувц

Султыгнакьан Йоакьап

ДӀадахача кӀира, ГалгӀайчен бокьонаш лораераша, оперативни мероприятеш дӀахьош, законаш телхадераш хьалийцар, цу юкье — ДТП бехкебараш, машенаш удаераш, кортбохабу малар меннараш, аьнна хоам бир, ГалгӀай Республике гӀолла йолча МВД.

Дешархошта дийцар терроризмах лоравалар, мишта хила деза

БӀАРХОЙ Муслим

Ирпенакьан Юсапа церах йолча, политехнически колледжа студенташца, кхетаче йир вай мехкарча дийшача наха. Дувца отгадаь кергттера дош дар-терроризм, экстремизм яхача вонех лоравалар.

Мержой Адама дийцар де-

шархошка, цу унзарча хӀамах юстара лелар мишта хила деза. «Терроризм, таханарча дийнахьа, эггара доккхагӀа дола во да! Харцнакьа тӀа баьнна болхача наха, шоашта могоар ду, кхы а дуккхабараш, шоашта тӀехьа а баьха, тувлабе герташ. Уж ба, бӀехача уйлашца, низаца, шоашта хетар чакхдаккха герттараш. Маьрша нах дӀалувцаш, лелхий-

таш, дийца варгвоаца зуламаш доаржаду цар адамашта юкье.

Иштгача, унзарча, моттигашка нийслу бераш а. Цу тувлабенача наькьа тӀа ваьнна водар, хӀамо юхатохаш хилац», — дийцар дийшача саго.

Тахан уж тайпара вӀашагӀкхетараш, вай республике каст-кастга дӀакхухь. Динах боаккача наха шоаш-

та могоар ду, терроризм яха зулам, цьхаккха тайпара, исламаца дувзаденадоацалгах кагирхой дӀакхетабеш.

Иштга дӀакхухьача кхетачешкара, дикка пайда боал. Кхувш латгача кьонабарашта лоархӀама да, из кьамаьл дин довзача нахагара дӀахазар. Студентий мел хиннача хаттарашта, жоп делар хьехам беш хиннараша.

Назране хьажар, оптови кхача бохкача тикашка, маьхаш айдаьдий

БӀАРХОЙ Муслим

Укх деношка, Назрань-шахьара администраце болхлой баха хилар оптови кхачана тикашка, ца хилча баргбоацача кхачана а, иштга кхьйолча хӀамашта а маьхаш тӀатехадий хьажа.

Цхьайолча кхачана продукташ хинна а ца йеш, дуккхача хӀамашта маьхаш айдаь хилар, вайна дика хоалуш да. Ца хилча яргӀоацаш йола продукташ: чай, даьтта, шекар, крупаш, гарзаш маьха шозза дукхагӀа езьенний.

«Оптови маьхах кхачана продукташ лоаттаерашца кьостаде дезаш да из хьал, цар цхьайолча хана, шоашкара маьхаш тӀадетташ хиларах. Нагахьа санна, царцара дар кхыча бessa нийслуш деце, цу тайпара продукташ лоаттаеш бола йохкархой лаха беза цар когаметта», — аьлар, шахьара администраце кулгалхочун заместителя, Харсенакьан Мувсас.

Цунца цхьана, республика боарам тӀа дӀахьош я ярмаркаш, цар из, маьхашца ювзаенна, вай республике этта таро тоаергӀолаш.

2022 шера, тушола бетта 12 ча дийнахьа, бийсанна, Илдарха-ГӀалий тӀа гӀолла йолча Россе ОМВД ОГИБДД инспектораша, «Форд «Фокус» автомашина соцайир, цунна водител кортбохабу малар менна хиларах.

ХьалхагӀа из саг, машен лелаяра йола бокьо дӀа а йоаккхаш, административни бехтокхаме оттаваьвар.

Цунна духьала, административни бехтокхаме из озаш, протокол оттаяь, РФ Уголовни кодексаш йоагӀаш йолча статьяш, из уголовни бехтокхаме а оттаваьвар.

Хоам бу, массехк ди хьалха, Россе МВД МО «Малгобекский» болхлош, шоай балха тӀехьа мероприяти дӀахьоча хана, цу сага хьалхадаьккхар тушоли бетта итгӀагӀа ден, «Назрань-МагӀалбик» машений наькьа тӀа «Тайота «Камри» маркаш йолча машена цо ший машен тӀатохалехьа хьалха а, цунна цатоам этта хиларах, из тӀаьдала хьатӀава везалга.

Цига, цу саго, тӀахьожаянза, шозза тепча а теа хиннай. Цул тӀехьагӀа, ше раьза а волаш, из дӀаенний экспертиза яккхара.

Цу дийнахьа, республика МВД мобильни отряда, оперативни-розьска болх дӀахьош, СоагӀапче, «ВАЗ-21074» автомашина йодаь саг хьалаьцар, из иштга хилар чӀоагӀдеш, цо кьамаьл а дир. Зуламхо, хӀанзарчоа, нах чубохкача моттиге дӀачувеллав.

«Дийна классика» яхача конкурсо, белгалбергба дикагІбараш

ПІзданаькъан Ахьмад

ХьатІадоагІача ерача дийнахьа, Магасерча №1 йолча ишколе, гуллургба эггара дикагІа дешараш. «Дийна классика» яхача конкурсо шийна чуло-ацараш ба, 10 шерагара 17 шерага кхаччалца бола кагирхой.

Діадахача шера хинна конкурс хьайилар вар Мерешканаькъан Абдул-Рахьман. Цо йишар, Зоценко Михаил яхача артиста, «Актер» яха монолог. Укх шера, дикагІволчун цїи, кастта йовзаргья вайна.

«Сцена тІара, бераша, ешаргья шоашта хозахета произведенеш. Конкурса доакъашхой, массехк этапа чакхбаьннаб. Из біаьна никь чакхбаькхачул тіехьагІа, регионални финалага кхачараш, кагирхоех, 20 совгІа саг ва. Царна юкьера, котваьннача кхачаьнна керттера совгІат кхоачаргда. Цар аьттув хургба, «Артек» яхача, кьамашта юкьерча берий лагере, салагІа баха. Жюри багІарашта юкье ба: литературни експертш, театрай Илмани болхлой. Цар теркальбергья хержа произведени, зале багІарашца, дешаш латтачо, діахьу бувзам, цун актерски начІал», — аьлар тха газетага, дешарахи Илмахи йолча министерства, пресс-службе.

МІТТ-2022 яхача гойтаме, туризмах бола аьттув хьекхар вай мехко

Султыгнаькъан Йоакьап

«Крокс Экспо» оалача кхуврче діабихьар, туризмах бола, кьамашта юкьера МІТТ-2022 яха гойтам.

Вай мехкахоша а лаьцар цу гойтаме дакъа. Дунен туристически ассоциациен доакъашхой байзар гулбеннарашта. РФ туризмах йолча федеральни агенства гІо деш, хІара шера дакхухьаш я из беркате кхетаче. Даькъа лоацаш хинна-

ча 60 совгІа йолча, Россее субьекташкара баьккача наха хьекхар шоай туристически кхача, иштта кхыдараш а.

Укх шера, доазол араьхара а дукха нах тІакхийттар гойтаме. 10 000 совгІа нах бар гулбеннараш. Цига дийцар, турбизнесах дола лоархІамедараш. 2022 шера, туризме цифровой технологеш юкьейоалаяра дош дувцаш конференци діайихьар. Цига дийцар, цунца ювзаеннача, бизнеса хьал тоадаларах дараш а.

Вай мехкара цига яхача делегацен хьалха хиннар вар. Туризмах йолча комитетта кулгалдеш вола, Мизенаькъан Беслан. Вайна беркате болаш діабихьар из гойтам. Байзар дуккха а, цу наькъа тІа, кьаьхегаш бола нах, царца, массанеца, бувзам хеттар. Ростовеи, Тюменери баьккача цу мугІарерча нахаца, бартицхьоагІо вІашагІеллар. Туризмах дараш доаржадара тіехьа, кьамаьл хилар Беларусера, Витебскера баьккача хьаьшашца.

Вай мехкара туризмах дараш

гойтар ОО «Bella-Tour Кавказ», ООО «Армхи-Трэвэл», ООО «Курорты Ингушетии» яхача туроператораша. Гойтама доакъашхошца цар йицар трекинг, экологически туризм, автотуризм, курортни салоам.

Республикански стенда тІа, гулбеннарашта яйра — «Легенды Ингушетии», «Край башен и легенд» яха, туристически маршрутш. Иштта, Палгіай мехкарча, туризмах йолча, видеороликий презентаци хилар цига.

Культурах йолча Министерства, дуккхача моттигий, кхоачамбоацараш юстардоахаргда

ПІзданаькъан Ахьмад

Кердача гІишлон чу шоай болх діаболобаь филармоне болхлой болча яха хилар, Культурах йолча Министерства кулгалдеш йола, Льянанаькъан Залина.

Хозача, кердача пенашта юкье шоай кхоллам діабыхьа уж даькъал а бийца, діахо цар кхоачашде лерхІачунга ладийгІар цо. «Цхьа дика кхоллаш волча сага, геттара лоархІаме да кхыдолча, хьа белхаца дувзадена доацача хІамаша уйлаш діацакхьар. Тхоашта могоар даь из хьал тоаде хьожаргда тхо. Кердача гІишлон чу, шун болх дикагІа діагІоргба аьнна хет сона. Кхоачамбоацараш юстардахаро а дуккхача дикашта аьттув лу», — аьлар

министра.

Иштта, цо кхетаче йир, «Барт» яхача студе хьайилача, кьонабарий театра болхлошца. Цар болх вай мехка дика бавзаши, бахархоша геттара хозахеташ тіаьцаши ба. Хала ханаш дукха ихьяле а, дог ца эькхаш, диканга сатувсаьш кьаьхегаш хьаьбоагІа вай республике «Барт» яхача студера актераш. Цар болх беча моттигашка хьежача, уж дикка гІо эшашбарех ба аьнна теркалдир хьакимо.

Массехк шера царна хьалхашка латта кхоачамбоацараш, юстардаха новкъостал дергда аьнна соцам а бир цо. «Театра болхой декхар — хозеи дикеи дар, наха сцена тІара хьагойтар. Шоай болх дукхабезаш, кьаьхегаш долча шоана, атта дац эшашдараш дукха

долаш болх бе. Тахан цу коллективо кьаьхеге моттиг біаргайча хала да, ма хетта, царна болх хьабу-

лу ала. Тахан царна гІо эш! Йоккха юкь ялалехьа цар хьал атгачахьа даккха хьожаргда тхо. Кхьйола гІишло

лаха еза, «Барт» яхача студе кьаьхегарашта», — аьнна теркалдир Льянанаькъан Залина.

ГалгӀайчен бокъонаш лораераша, РФ чурча гӀулакхий органий экономически кхерамзле лораяра подразделене Ди белгалдир

Султыгнакъбан Йоакъап

ГалгӀайчен бокъонаш лораяра органиш-ка белгалдир Российский Федерацие чурча гӀулакхий органий экономически кхерамзле лораяра подразделене Ди.

ГалгӀай Республике гӀолла йолча МВД коллективо, иштта кулгалхоша баркал аьлар тахан диза шой декхар кхоачашдеш цӀена болх дӀахьош болча экономически зуламаш леладерашца, коррупцеца къовсам лоаттаберашта, иштта экономически кхерамзлен подразделеней ветеранашта.

Республика бокъонаш лораераша шой балха новкъостий дег чура даькъал бийцар, ираз, професе толамаш царна хилар ловш.

ГалгӀайче системни оалача коррупцена духьала латтарех я, цо иштта къовсам лоаттабу теневой экономика хьал тоадара.

Къаьстта цу деша терко лоаттаю закон телха дар тӀехь леладеш дола зуламаш юха тохаш, из дукхагӀа даькъе дувзадена хул ахча бокъонах доацаш арадакхарца а из кхича паччахьакара дӀахьожадарца а.

Экономически кхерамзлен подразделеней болхлой стратегически лоархӀаме объектш бокъонах йоагӀаца бесса хургӀола болх дӀахьош ба, цу юкъе йоагӀа ЖКХ, доагама экономически, агропромышленни комплексаш, иштта бюджетера ахча лочкъадар юхатохаш бола болх.

ГалгӀайче, ялх ишкола, проектно-сметни каьхаташ кийчъдаьд

Султыгнакъбан Йоакъап

ГалгӀайче, 2022 шера, ялх муниципальни дешара кхуврчашка, керда дешара гӀишлош хьалъе лаьрхӀад.

Таханарча денга кхоачаш, «Генпроект» ГУП йистебаьккхаьб ялх ишколера проектно-сметни каьхаташ кийчара болх, из ший аргӀах экспертизе гӀолла чакхбоалаш ба, аьлар «Сердало» газетата

ГалгӀай Республика гӀишлош Министерства пресс-службе.

Цу тайпара, цун хьалаш тахкара болх баьлча, паччахьалкхен контрактш подрядни организацешца дӀачӀоагӀярца болх цьан ларда тӀа баргба.

Хоам бу, ГалгӀай республика дешара даькъа тӀара гӀишлош балхаш дӀадахьа лерхӀ, гӀишлош Министерства, укх шера, аьхкий.

Таханарча дено дӀадеххача бесса, сийрда, цӀена дешар

хошта дола дика хьалаш а долаш, ишколаш хьалъергья: Эбарга-Юрта, КӀуре-Юрта, Кердача Реданте, Йоккхача-Ачалкхе, ГӀажара-Юрта.

Цу гӀишлонашка деша йиш йолаш хургва: ши бӀаь ах бӀаь, пхи бӀаь шовзткъеи, ворхӀ бӀаь ткъои саг. Уж хӀара ишкола дӀайийкъа моттигаш я.

Из беррига болх беш ба, «Образование» яха, къаман проект маьхалйоаккхаш. Уж

объекташ хьалъера, федеральни бюджетера, 2,5 млрд. хьаьхожадергда.

Уж болх бе дӀайолалургӀола ха я, 2023 шу йистедалалехьа. Говзанчаша яхачох, уж деррига балхаш дешара кхуврчашка йистедаьхачул тӀехьагӀа, ГалгӀайчен таро хургья кхо эзар дешархочунна кхетам бала, дешара кхуврчашка тайп-тайпарча квалификаце даькъа тӀа, 400 сага балха моттиг гӀалашье.

Ткъо совгӀа моттигаш, хозача куца тӀа йоалаергья вай мехка, укх шера

Султыгнакъбан Йоакъап

Эшаш мел дар юкъе доладеш керда куц денна, шой хозалца, бахархошта духьала оттаргья ткъо совгӀа йола моттигаш. Из беркате болх чубодаш ба «Жилье и городская среда» яхача къаман проекте.

Их хоам бир, Правительстве дӀайихьача йоккхача кхетаче, Минстроя кулгалхочун гӀонча волча, Иленаькъан Мусас. Цо дийцачох, из беррига болх 2022 шера дӀабахьа безаш ба, «Формирование комфортной городской среды» яхача федеральни проекто гӀо а деш.

Цу гӀулакха къоастаьдахча 136 миллионата кхоачаш хул. Иленаькъан Мусас белгалдаьчох, из болх дӀабахьара йолча актай гӀулакхага хьожаш ба тахан. Кхетаче чакхйолаш хӀара моттигерча хьакимашта тӀадиллар, из болх хила боагӀаца боараме дӀабахьара, тӀахьожам бе аьнна.

ГалгӀайчен 40% бахархой, 2022 шера, цӀагӀа хӀамаш яшайохка лаьрхӀа ба

Султыгнаькъан Йоакъап

2022 шера, аккна-гуйрана хана ГалгӀайчен 40% бахархой, хӀамаш яшайохка лаьрхӀа ба, тайп-тайпара варенеш кхийола Иана кийчоеш. Из ховш хилар, царца къамалдаьчул тӀехьагӀа, «Сердало» газета.

ХӀара бетта дӀахьоча, «100 сага» юкьерча, хаттарех ховш хилар, наьха общественни вахарерча хаттаршца дувзадена хӀалхара дош малагӀа да. Цу тайпара гучадаьлар, республика бахархой шоаш Иана кийчо е лаьрхӀа хилар. Уж я, тайп-тайпара варенеш яшайохкаш йола хӀамаши.

Цул совгӀа, кагийбарашта юкье а дукха бар, цӀагӀа шоаш хьаде йиш йолаш дар, Иана кийчонна ца хилча даргдоцарех лоархӀараш а. Масала, зехьа ахча ца доадеш, шоай кулгашца хӀама яшайолла а, кхыча кхачанца Галашо е а декхарийла ба, тахан, эттача чоалханеча хана, аьнна хеташ бар уж, цунца цхьана, цар яхачох кӀезиг-дукха цӀеньюкьера дӀадодаш дола ахча а юхасоцаргда, из кхычаьха дӀахьожаде моттиг хургья, хӀаьта цӀагӀарча бюджетта дика новкъостал а хургда.

ДукхагӀа даькье къамал мел даьраш хеташ бар, хӀанз латташ дола маьхашцара хьал лаьгӀлургда аьнна, массех ха яьнначул тӀехьагӀа, маьхаш юхадаргда, таханарча дено дӀадеххача боараме, из хьал, массаза цхьатарра хургдолаш.

«Robo-shows-2022» фестивале, инженерни гӀулакхах йола, шоай говзал гойтар вай дешархоша

ГӀазданаькъан Ахмад

«Robo-shows-2022» яха Кьилбаседа-Кавказа чемпионат дӀайихьар Шолжа-ГӀалий тӀа. Инженерни говзалах шоашта довзар, цига, гойташ хилар вай дешархой а. Уж бар, «Кванториум» яхача берий техно-

паркера, хургобола инженераш. Чемпионате тайп-тайпара говзалаш хьокха, аьттув хилар берий.

Керда яьннача технологешцара, радиоэлектроникацара, программированеца, механикаца мишта болх бе беза хьекхар, кхо-

ана вай вахаре боккхий инженераш хинна дӀаотта тарлуча дешархоша.

«Робо-фишки», «VEX TOWERS'BATTLE» яхача шин оагӀонца, шоай говзал хьекхар вай мехкара бахача хьаьша. «Robo-shows» — хӀара шера дӀакхухьа чемпионат я. Цун

керттера гӀулакх-инженерни говзал йоаржаяр, иштта, цу оагӀонца начӀал дола бераш гучадахар.

Цу кхоллама юкье долча берий оагӀув хьаллацар лоархӀаме да», — аьлар тха газетага дешарахи Гилманахи йолча Министерства пресс-службе.

ЦӀеной аренда маьхаш, таханарча дийнахьа, шоаш хиннача латт вай мехка

Султыгнаькъан Йоакъап

Цу гӀулакха болча эксперташа яхачох, цӀеной аренда маьхаш, таханарча дийнахьа, шоаш хинначул айденна доацаш да. Укх бетта, нахага хаттараш деш, дӀабихьача тохкамо хьаьбекхар из хьал. Тахан, Магасеи Назраней шин юкьах латтача квартира арендни

мах — 15-17 эзар сом ба. Цхьан дийнахьа квартира дӀалацара аренда мах — 1800 сом ба.

Санкцеш юкьейоалайехьа, шоаш лаьтгача маьхаш тӀа латт цар гӀулакх. Иштта эксперташа баьча тохкамо хьаьбокх, укх бетта аренда дӀателача квартирай гӀулакх, 28%-га кхоачаш Москве айденналга. Тахан, цу

шахьаре, квартира аренда эца бала беза мах — 47,5 эзар сом ба.

Техьарча хоамашка дувц, Россее йоккхача шахьарашкара цӀеной аренда 5,5% лохьенний яхаш. Иштта, Москве из мах лохьеннаб 17%-га кхоачаш. Ма дарра аьлча, тахан латгача хувцамашта юкье, чӀоагӀьенна ший моттиг дӀалаьца даьнна-

дац из гӀулакх.

Укхача лоархӀама я, «Единая Россия» оттаяь, 5 млн. наьха квартирни хьал тоадара юкье йоалаьй законопроект. Цу гӀулакхо наьха вахара хьал дикка атгачаьха доаккхаргда. Законопроект кийчъый, «Единая Россия» яхача кхуврча кулгалдеча, Медведев Дмитрие баьча соцамах.

ЦӀера кхерамзленах лаьцараш дийцар, МагӀалбика районе

ГӀазданаькъан Ахьмад

ЦӀаьхха хила тарлуш долча хатарех йолча коммисе дӀайихьар, МагӀалбика районе йоккха кхетаче. Дувца оттадаь керттерада-раш — цӀера кхерамзле лораераш цу гӀулакха кийча хилар. МЧС болхлошца, цу кхетаче дакъа лоацаш бар: коммунални боахма болхлоий, цу даькь гӀара къахьегамхойи.

«Кхетаче дий-цар цӀераца дувзадена лоархӀамедараш. Цу гӀулакха бежтокхаме болча болхлоша, пхьей районеи бахархошца, вӀашагӀкхетараш дӀакхӀаь деза из дош дувцаш. Йокьаенна баьцаш йоагергьйоацаш, дӀа-хьа яржа кхерам бола цӀераш летаергьйоацаш, хьехар де деза наха, тахан. Цу гӀулакхах дараш кхайкадергдолаш да хоамашка гӀолла массанена на ховргдолаш», — аьлар тха газетага МЧС болхлочо Котанаькъан Ахьмада. Кхетаче дӀахьош теркаме лаьцар, цӀаьхха цу тайпара хатар хинна моттиг хуле, хицара гӀулакх хьовзаме хургдоацаш кийча хилар. Иштта, цӀи йоаю машенаш дӀатӀаьха еза навкьаш а паргӀата хила деза. Ца еза баьцаш летаеш, цӀераш етта ха, маьрша йоалача хана, геттара фе хила веза хӀаравар. ЦӀеро доккха зулам де, дукха ха езаш хилац вахаре.

Росгвардейцаш баха хилар, шоай балха новкъост волча

БӀАРХОЙ Муслим

Вай мехкарча Росгварде болхлоша, техкар шоай новкъоста хьал. Шийца балха хинна хьаьший боккчаца безамца тӀаийца, балха лийнача шерашка хинна навкьаш дагалувцаш ваьгӀар, подполковник вола ЦӀолой Амархан.

Даьхен гӀулакхаца ший вахар хотта, Амархана лаьрӀар 1989 шера. Назранерча полке декхараш кхоачашдеш хул из, 2016 шера, цӀагӀа саццалца Росгварден юкье хул. «Из декхар, тахан, дагадо-

ха эттача вӀалла а бӀаргашта хьалхашкара дӀадаргдоаца истори да. Ший Даьхен га цӀаккха а Юа ца дуллаш, чакхвала веза из никъ хьатӀаийца саг. Сийрда ха яр из са вахаре, цунга хьежжа хала ха а яр. Дукха новкъостий боацаш дисар тхо, цхьан юккья. Тахан дага аха а хала долаш деноши шераша дар уж», — дийцар ветерана.

Тухан ЦӀолой Амархан, къонача Росгвардейцашга кхетамлуш, цар дикагӀа вола доттагӀи волаш хьавоагӀа. Болх беча юкья, цунна тийний дукха майдилгаши, иштта, Мехкдаьгара почетни грамоташи.

За ваш добросовестный труд

Я благодарна Всемогущему Аллаху за то, что он дарует нам свою милость. За наш добрый народ, за тех врачей, которые после тяжелых операций возвращают нам прекрасное здоровье. Были времена, когда жители нашей республики выезжали за пределами нашей республики Ингушетия на лечение или на обследования. Нынче нет проблем, пройти обследование или проопериро-

ваться у себя в республике. В октябре прошлого года и я решила не вольно на операцию по удалению желчного пузыря в отделении эндоскопической хирургии, где работают Мальсагов Руслан Юсупович, заведующий отделением эндохирургии, кандидат медицинских наук, Султыгов Осман Алиевич врач-хирург, Мурзабеков Курейш Алаудинович врач-анестезиолог. Они настоящему золотые ребята, избранные мастера своего дела, которых даровал нам Всевышний Аллах, которые работают круглосуточно и делают сложнейшие операции, не жалея себя. Трудятся они ради своего дорогого народа. Оперировал меня Руслан Юсупович, с помощью Аллаха он вернул мне здоровье после успешной операции с его командой, за что я им благодарна. Я

сама до и после операции наблюдала за потоком больных, которые шли к Мальсагову Руслану и к Султыгову Осману, я видела слезы радости и слова благодарности их пациентов в их адрес. Эти молодые волевые ребята, патриоты своего народа делают сложнейшие операции круглосуточно. Я постараюсь оказать помощь, на их месте хоть на миг и почувствовать то, что они доктора чувствуют перед операцией. Какая ответственность перед Всемогущим Аллахом, какая ответственность перед пациентом, который доверился доктору, какая ответственность перед его близкими, которые стоят за дверью, дожидаясь положительного ответа. Какая ответственность перед самим собой, понимая, что не имеет право на ошибку. Вот под каким напряжением работают наши замечательные доктора.

Уважаемые Мальсагов Руслан Юсупович, Султыгов Осман Алиевич, Мурзабеков Курейш Алаудинович, хочется сказать вам слова благодарности от имени всех жителей республики Ингушетия и от себя лично вашим родным и близким, вашим родителям, которые воспитали достойных сыновей для нашего общества. Большое вам спасибо за ваш благородный труд, за бессонные ночи, и пусть Аллах вам дарует свою милость, за доброту и теплоту души. Пользуясь случаем, хочу обратиться с просьбой к министерству здравоохранения республики Ингушетия, обратить внимание по чаще на труд этих докторов, которые прославляют нашу республику на всю страну своим гуманным трудом.

ЕВКУРОВА **ЛИДА** МАРЗАБЕКОВНА, ЧЛЕН СОЮЗА ПИСАТЕЛЕЙ РФ

ЖКХ болхлойи наьха вахара хьалаши Галашдара болча болхлой, Ди белгалдир

Султыгнаькъан Йоакьал

Палгайче, профессионални цайца даькъалбийцар, ЖКХ, бахача наьха вахара хьалаш лоаттадара бола болхлой. Цу лоархлამеча социальнo-экономиче ски даькъа гIа, къаьбегаш хьабоагIараш даькъал бийцар Палгай Республика ЖКХ, гIишлонийи министра Балахойнаькъан М. аьлар, керттерча гIишлон боахама пресс-службе.

Цо белгалдир, вахара коммунални даькъа гIа, экономика оагIорахьа дIалаьрхIаца,

эггара чоарларIа ца хилча даргдоацаш да из, цу хьакъе бола бехктокхам чоагIа хила беза. Цу боахама кулгалхо-чо белгалдир, Палгайче, карарча хана, бытовой хьалаш хилийтара даькъа гIара болх дегIабоагIаш латтилга, наха эшаш дола вахара гIулакхаш лоаттадеш йола оагIув дикал лакха йолаш хилар.

Цо баркал аьлар, Палгай Республика ЖКХ, хIара денна болх дIахьош болча болхлошта, уж профессионални дегIабоагIаш хилар а ираз долаш хилар а ловш дола дешаш а, аьлар цо.

Министерство имущественных и земельных отношений Республики Ингушетия (далее – Организатор) на основании распоряжения Минимущества Ингушетии № 304 от 16.02.2022г. объявляет о проведении аукциона на право аренды земельных участков государственная собственность на которые не разграничена.

Аукцион состоится в 12 ч. 00 мин. 29.04.2022г. по адресу: РЕСПУБЛИКА ИНГУШЕТИЯ, ГОРОД НАЗРАНЬ, ТЕРРИТОРИЯ ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОКРУГ, ПРОСПЕКТ И.БАЗОРКИНА, ДОМ 70, ЭТАЖ 2, отдел арендных отношений.

Заявки принимаются с 9 ч 00 мин. 25.03.2022г. по 11 ч 00 мин. 25.04.2022г. по адресу: РЕСПУБЛИКА ИНГУШЕТИЯ, ГОРОД НАЗРАНЬ, ТЕРРИТОРИЯ ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОКРУГ, ПРОСПЕКТ И.БАЗОРКИНА, ДОМ 70, ЭТАЖ 2, отдел арендных отношений.

Лот №1.

Характеристика земельного участка: земельный участок государственная собственность на который не разграничена, категория земли - земли населенных пунктов, вид разрешенного использования – предпринимательство, кадастровый номер 06:01:0300002:1111, площадь 72 кв.м., расположенный по адресу: Российская Федерация, Республика Ингушетия, Малгобекский муниципальный район, с.п. Южное.

Срок аренды: 2 года 6 месяцев.

Начальная цена (ежегодный размер арендной платы): 1432,11 руб.

Шаг аукциона (3%): 42,96 руб.

Задаток: 1432,11 руб.

Ограничения и обременения в отношении земельного участка отсутствуют.

Максимальные и (или) минимальные допустимые параметры разрешенного строительства для зоны Ж-1с установлены ст. 23 Правил землепользования и застройки муниципального образования с.п.Южное Малгобекского муниципального района Республики Ингушетия (утв.Решением Южного сельского Совета от 2 августа 2012г. № 12/13-2 (в редакции утв. Решением Южного сельского Совета от 07.11.2016г. № 10/10-3)

Технические условия подключения (технологического присоединения) к сетям инженерно-технического обеспечения.

Технические условия для присоединения к электрическим сетям филиала ПАО «Россети Северный Кавказ» - «Ингушэнерго» установлены в соответствии с письмом № 1.21/1182-исх. от 02.09.2021г.

Технические условия на водоснабжение установлены в соответствии с письмом Администрации с.п.Южное Малгобекского муниципального района № 16 от 25.10.2018г:

Технические условия на газоснабжение установлены в соответствии с письмом № 940 от 31.08.2021г. АО «Газпром газораспределение Назрань»

(подробнее с техническими условиями можно ознакомиться, обратившись к организатору торгов)

Лот № 2.

Характеристика земельного участка: земельный участок государственная собственность на который не разграничена, категория земли - земли населенных пунктов, вид разрешенного использования – магазины, кадастровый номер 06:01:0100001:3550, площадь 44 кв.м., расположенный по адресу: Российская Федерация, Республика Ингушетия, г.Малгобек, ул.Гарданова.

Срок аренды: 2 года 6 месяцев.

Начальная цена (ежегодный размер арендной платы): 1171,74 руб.

Шаг аукциона (3%): 35,15 руб.

Задаток: 1171,74 руб.

Ограничения и обременения в отношении земельного участка отсутствуют.

го участка отсутствуют.

Максимальные и (или) минимальные допустимые параметры разрешенного строительства для зоны ОЖ установлены ст. 26 Правил землепользования и застройки муниципального образования МО Городской округ г.Малгобек, утв. Решением Городского Совета МО «Городской округ город Малгобек» от 29 июня 2012 г. №52 (с изм. от 16 декабря 2016 г. №35)

Технические условия подключения (технологического присоединения) к сетям инженерно-технического обеспечения.

Технические условия для присоединения к электрическим сетям филиала ПАО «Россети Северный Кавказ» - «Ингушэнерго» предусмотрены письмом № 1.2//611-исх. от 27.05.2021г.

Технические условия на водоснабжение установлены в соответствии с письмом МУП «Малгобек-Водоканал» № 175 от 06.10.2021г.

Технические условия на газоснабжение установлены в соответствии с письмом № 482 от 26.04.2021г. АО «Газпром газораспределение Назрань»

(подробнее с техническими условиями можно ознакомиться, обратившись к организатору торгов)

Лот № 3.

Характеристика земельного участка: земельный участок государственная собственность на который не разграничена, категория земель - земли населенных пунктов, вид разрешенного использования – для строительства магазина, кадастровый номер 06:01:0100002:4167, площадь 150 кв.м., расположенный по адресу: Российская Федерация, Республика Ингушетия, г.Малгобек, на территории городского рынка.

Срок аренды: 2 года 6 месяцев.

Начальная цена (ежегодный размер арендной платы): 3745,6 руб.

Шаг аукциона (3%): 112,4 руб.

Задаток: 3745,6 руб.

Ограничения и обременения в отношении земельного участка отсутствуют.

Максимальные и (или) минимальные допустимые параметры разрешенного строительства для зоны КТ установлены ст. 28 Правил землепользования и застройки муниципального образования МО Городской округ г.Малгобек, утв. Решением Городского Совета МО «Городской округ город Малгобек» от 29 июня 2012 г. № 52 (с изм. от 16 декабря 2016 г. № 35)

Технические условия подключения (технологического присоединения) к сетям инженерно-технического обеспечения.

Технические условия для присоединения к электрическим сетям филиала ПАО «Россети Северный Кавказ» - «Ингушэнерго» предусмотрены письмом № 1.21/1182-исх от 02.09.2021г.:

Технические условия на водоснабжение и водоотведение предусмотрены письмом МУП «Малгобек-Водоканал» № 139 от 20.08.2021г.

Технические условия на газоснабжение установлены в соответствии с письмом № 940 от 31.08.2021г. АО «Газпром газораспределение Назрань»

(подробнее с техническими условиями можно ознакомиться, обратившись к организатору торгов)

Лот № 4.

Характеристика земельного участка: земельный участок государственная собственность на который не разграничена, категория земель - земли населенных пунктов, вид разрешенного использования – объекты дорожного сервиса, кадастровый номер 06:02:0300001:2456, площадь 96 кв.м., расположенный по адресу: Российская Федерация, Республика Ингушетия, Сунженский район, с.п.Троицкое, примерно в 240 м. от перекрестка улицы Шоссейная и пер. 1 Советский по направлению на восток.

Срок аренды: 10 лет 8 месяцев.

Начальная цена (ежегодный размер арендной платы): 1276,0 руб.

Шаг аукциона (3%): 38,28 руб.

Задаток: 1276,0 руб.

Ограничения и обременения в отношении земельного участка отсутствуют.

Максимальные и (или) минимальные допустимые параметры разрешенного строительства для зоны С-4 установлены ст. 36 Правил землепользования и застройки муниципального образования с.п.Троицкое Сунженского муниципального района Республики Ингушетия, утв. решением Троицкого сельского совета от 24 декабря 2012 г. № 9/12-2 (изм. от 23 ноября 2016 года №13/14-3).

Технические условия подключения (технологического присоединения) к сетям инженерно-технического обеспечения.

Технические условия для присоединения к электрическим сетям филиала ПАО «Россети Северный Кавказ» - «Ингушэнерго» предусмотрены письмом № 1.2//678-исх от 09.06.2021г.:

Технические условия на водоснабжение и водоотведение Администрации с.п.Троицкое Сунженского муниципального района предусмотрены письмом № 916 от 30.08.2021г.

Технические условия на газоснабжение установлены в соответствии с письмом № 633/1 от 17.06.2021г. АО «Газпром газораспределение Назрань»

(подробнее с техническими условиями можно ознакомиться, обратившись к организатору торгов)

Форма заявки на участие в аукционе, порядок ее приема, адрес и место ее приема указано в извещении о проведении аукциона размещенном на официальном сайте Российской Федерации в сети «Интернет» для размещения информации о проведении торгов: www.torgi.gov.ru

Задаток вносится на расчетный счет организатора торгов: (Министерство имущественных и земельных отношений Республики Ингушетия, 386101, РЕСПУБЛИКА ИНГУШЕТИЯ, г НАЗРАНЬ, тер ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОКРУГ, пр-кт И.БАЗОРКИНА, д. 70, ИНН 0602012733, КПП 060601001, ОКПО 00048455, корр. счет 4010 2810 3453 7000 0027, БИК 012618001, Отделение НБ Республика Ингушетия г.Магас, УФК по Республике Ингушетия, лицевой счет 05142144540. В назначении платежа указывается «задаток для участия в аукционе номер извещения _____»).

Задаток должен поступить на счет Организатора не позднее момента рассмотрения заявок. Документом, подтверждающим поступление задатка на счет организатора торгов, является выписка со счета организатора торгов.

Задатки лицам, участвовавшим в аукционе, но не победившим в нем, возвращаются в течение 3 рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Внесенный задаток заявителю, не допущенному к участию в аукционе, возвращается в течение трех рабочих дней со дня оформления протокола приема заявок на участие в аукционе.

Аукцион является открытым по составу участников и проводится организатором аукциона в присутствии аукционной комиссии и участников аукциона (их представителей).

Аукцион проводится путем повышения начальной (минимальной) цены договора (цены лота), указанной в Извещении о проведении открытого аукциона, на «шаг аукциона».

Победителем аукциона признается участник аукциона, предложивший наибольший размер ежегодной арендной платы за земельный участок.

«Со — донор» яхача акцен юкъе бахар, Культурах йолча Министерства болхло

ГӀАЗДАНАБЪКАН АХМАД

«Со — донор» яха цӀи лелаю акци я вай республике, ма даггара, болх дӀахьош. ХӀара денна дукхагӀа нах шийна юкъе чуозаш, хьайоагӀа из беркате акци. Цу дикача гӀулакха юкъебаха лаьрхӀар, тахан, Культурах йолча министерства болхлоша. Шой кулгалхо йола Льянанакъан Залина хьалха йолаш, цӀий дӀачуидеца станце баьхкар болхло.

«Тха еррига тоаба ений, тахан, ер маьл болаш дола дика хьаллаца! ЦӀий дӀачудалар

лоархӀамечарех хиннад массе ханашка. Дог тийша да тхо, из эшача унахошта, цох доккха гӀо хургда аьнна. Ма дарра аьлча, цхьан дикача хӀаман тӀехьа белгалвалар, эггара дега тоам беча гӀулакхех да. Кхы дӀахо вай вахаре мел леладеца гӀулакхел дезагӀеи лоархӀамегӀи да, шийна мога новкъостал наха деш хилар», — аьлар, тха газета интервью луш, Льянанакъан Залина.

Шоашкара дика дӀакхачийта баьлча, из беркате эстафета цар дӀаелар спортахи туризмахи йолча Комитета кхьаьгеамхошка.

Газ, кьайлагӀа, чуйилла моттиг гучаяьккхай ГалгӀайчен полице

СУЛТЫГНАБЪКАН ЙОАКЪАП

Муниципальни контрактах юллаш санна, кьайлагӀа, бокьонах доацаш газ чуйилла моттиг гучаяьккхай ГалгӀайчен полице, аьнна хоам бир, ГалгӀай Республика МВД пресс-службе.

ГалгӀай Республике гӀолла йолча МВД, Росссе МВД МО экономически кхерамзлен, коррупцеца кьовсам лоаттабара болча болхлоша, карарча шера, цхьана дӀабихьача балхах гучадаьлар, региона вахархоцо 2020-ча шера бекарга бетта, Шолжа района муниципальни даькьа тӀарча цхьан кулгалхочунца, 227 665 сома маьха контракт а язьяь, газ чуйилла хилар.

Цу тайпара дӀабихьача балха юкъе гучадаьлар, контрактах доагӀаш дола ший декхар цо кхоачашдаь ца хилар. Цул совгӀа, заказчика дӀаденнача кьахаташ тӀа цу сагах бола хоам харцаьха баьб, расцетни чота тӀа доагӀаш доацача тайпара бюджетни ача дӀадахийтад муниципальни даькьа тӀара контрактах долаш санна.

Хоам бу, цу саго, РФ Уголовни кодексках статья тӀа ма аллара, зулам даь хиларак.

ГалгӀайчен керттерча дешара кхуврче дийцар, кагийбарашта, дьхенцара безам совбоаккхаш кхетам балар

СУЛТЫГНАБЪКАН ЙОАКЪАП

ГалгӀайчен паччахьалкхен университетте семинар дӀайихьар, из хетаяь яр вай кхувш йоагӀаца тӀехьенна, даьхенцара безам совбоакхаш кхетам балара, духовно-нравственни оагӀорахьа уж лертгӀа кхебара, «Точка роста» яха проект маьхал якххарца, кагийбараш нийсача наькь тӀа

хургбола никь лахара, аьнна хоам бир, ГалгӀай Республика кьамашта юкьерча гӀулакхех, араьхарча бувзамах, йоазонна, зарбана Министерстве.

Цу тайпара кхетаче дӀахьош дийца дош дар, дукхагӀаца даькье, вай кхувшйоагӀаца тӀехьенна духовно-нравственни кхетам балара малагӀа мероприятеш дӀаяхьа еза, царех

бизза россе гражданах хургболаш, юкьарлонна хьал царна дикагӀа довзаш хургдолаш, уж шой даьхенцара безам совбоаккхаш хургболаш, царца дӀабахьа безача балхах лаьца.

Доакьашхоша яхачох, цу тайпара кхетам бала аттагӀа хургда, царца каст-кастта вӀашагӀкхеташ кьамальдеш болх дӀахьош хуле, кагийбарашта шой начал хьагойта а,

из дӀахо маьхалдаккха а аьттув болаш, интеллектуальни а физически а таронаш цар хуле.

Кьамашта юкьерча гӀулакхех, араьхарча бувзамах, йоазонна, зарбана Министерстве кулгалхоцо Беканакъан Вахас семинара доакьашхой даькьалбийцар, цо иштта аьлар, цар шой кхоллама наькьа тӀа, дика толамаш дахар ловш дола дешаш.

Министерство имущественных и земельных отношений Республики Ингушетия (далее – Организатор) на основании распоряжения Минимущества Ингушетия №537 от 21.03.2022г. объявляет о проведении аукциона на право аренды земельных участков государственная собственность на которые не разграничена.

Аукцион состоится в 11ч. 00 мин. 27.04.2022г. по адресу: РЕСПУБЛИКА ИНГУШЕТИЯ, ГОРОД НАЗРАНЬ, ТЕРРИТОРИЯ ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОКРУГ, ПРОСПЕКТ И.БАЗОРКИНА, ДОМ 70, ЭТАЖ 2, отдел арендных отношений.

Заявки принимаются с 9 ч. 00 мин. 25.03.2022г. по 11 ч. 00 мин. 25.04.2022г. по адресу: РЕСПУБЛИКА ИНГУШЕТИЯ, ГОРОД НАЗРАНЬ, ТЕРРИТОРИЯ ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОКРУГ, ПРОСПЕКТ И.БАЗОРКИНА, ДОМ 70, ЭТАЖ 2, отдел арендных отношений.

Лот № 1.

Предмет аукциона: право аренды в отношении земельного участка, государственная собственность на который не разграничена, категория земель - земли населенных пунктов, вид разрешенного использования – предпринимательство, кадастровый номер 06:05:0100008:2295, площадь 44 кв.м., расположенный по адресу: Российская Федерация, Республика Ингушетия, г. Назрань, ул. Чеченская. Максимальные и (или) минимальные допустимые параметры разрешенного строительства для зоны С-3/02 (зона режимных объектов) в соответствии со статьей 38 Градостроительного кодекса Российской Федерации не подлежат установлению.

(ст. 40 Правил землепользования и за-

стройки муниципального образования «Городской округ город Назрань» Республики Ингушетия утв. Решением Городского Совета муниципального образования «Городской округ город Назрань» от 30 ноября 2012 года №14/52-2 (изм. утверждены Решением Городского Совета муниципального образования «Городской округ город Назрань» от 04 июля 2017 года №21/86-3).

Технические условия подключения (технологического присоединения) к сетям инженерно-технического обеспечения.

Технические условия для присоединения к электрическим сетям филиала ПАО «Россети Северный Кавказ» - «Ингушэнерго» 04.03.2022г.

Технические условия на водоснабжение МУП «Водоканал г.Назрань» №15 от 28.02.2022г.

Технические условия на газоснабжение №124/4 от 01.03.2022г. АО «Газпром газораспределение Назрань».

Срок аренды: 10 лет 8 мес.

Начальный размер годовой арендной платы (6%): 2 583 руб. 03 коп.

Шаг аукциона (3%): 77,49 руб.

Размер задатка (20%): 516 руб. 61 коп.

(с техническими условиями можно ознакомиться обратившись к организатору торгов)

Форма заявки на участие в аукционе, порядок ее приема, адрес и место ее приема указано в извещении о проведении аукциона размещенном на официальном сайте Российской Федерации в сети «Интернет» для размещения информации о проведении торгов: www.torgi.gov.ru

Задаток вносится на расчетный счет организатора торгов: (Министерство имущественных и земель-

ных отношений Республики Ингушетия, 386101, РЕСПУБЛИКА ИНГУШЕТИЯ, г НАЗРАНЬ, тер ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОКРУГ, пр-кт И.БАЗОРКИНА, д. 70, ИНН 0602012733, КПП 060601001, корр. счет 40102.810.3.4537.0000027, БИК 012618001, Отделение НБ Республика Ингушетия г.Магас, УФК по Республике Ингушетия, лицевой счет 05142144540. В назначении платежа указывается «задаток для участия в аукционе номер извещения _____»).

Задаток должен поступить на счет Организатора не позднее момента рассмотрения заявок. Документом, подтверждающим поступление задатка на счет организатора торгов, является выписка со счета организатора торгов.

Задатки лицам, участвовавшим в аукционе, но не победившим в нем, возвращаются в течение 3 рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Внесенный задаток заявителю, не допущенному к участию в аукционе, возвращается в течение трех рабочих дней со дня оформления протокола приема заявок на участие в аукционе.

Аукцион является открытым по составу участников и проводится организатором аукциона в присутствии аукционной комиссии и участников аукциона (их представителей).

Аукцион проводится путем повышения начальной (минимальной) цены договора (цены лота), указанной в Извещении о проведении открытого аукциона, на «шаг аукциона».

Победителем аукциона признается участник аукциона, предложивший наибольший размер ежегодной арендной платы за земельный участок.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

Утерянный диплом, выданный Туапсинским социально-педагогическим колледжем в 2015 году на имя Мекиевой Фатимы Адамовны, считать недействительным.

В соответствии с Законом Российской Федерации от 26 июня 1992 года №3132-1 «О статусе судей в Российской Федерации» Квалификационная коллегия судей Республики Ингушетия объявляет об открытии 1 вакантной должности судьи Сунженского районного суда Республики Ингушетия и 1 вакантной должности мирового судьи судебного участка № 5 Республики Ингушетия.

Заявления и документы, перечисленные в пункте 6 статьи 5 вышеуказанного закона Квалификационной коллегией судей Республики Ингушетия принимаются с «24» марта 2022 г. до 18:00 ч. «12» апреля 2022 г.

Обращаться по адресу: г. Магас, ул. К. Кулиева, д. 6, Управление Судебного департамента в Республике Ингушетия к секретарию квалификационной коллегии судей Республики Ингушетия – Джаниеву М.Б.О.

«ГОРЯЧАЯ ЛИНИЯ» ПРАВИТЕЛЬСТВА РИ ПО ПРОТИВОДЕЙСТВИЮ КОРРУПЦИИ +7 (8734) 55-11-57, ЕДИНЬИЙ ТЕЛЕФОН СЛУЖБЫ СПАСЕНИЯ 112

сердало

Главный редактор: Курскиева Х.А.

Адрес Правительства РИ: 360001, г. Магас, пр. И. Язиков, 12.

Адрес редакции и издателя: Республика Ингушетия, 386101, г. Назрань, Тер. Центральный округ пр. И.Базоркина, 60. Тел.: 8 (8734) 77-11-84. Бухгалтерия: 8 (8734) 77-10-85.

Газета зарегистрирована Управлением Россохранкультуры по ЮФО. Рег. номер ПИ № ФС 10-6526 от 5 марта 2007 г. E-mail: serdalo@yandex.ru Сайт газеты: serdalo.ru.

Набор и верстка произведены в компьютерном центре редакции газеты «Сердало». Время подписания номера по графику в печать: 23 марта 2022 г. Фактически 17:20.

Точка зрения авторов может не совпадать с позицией редакции. При перепечатке ссылка на газету обязательна. Письма, рукописи, фотографии, рисунки не рецензируются и не возвращаются. Свободная цена

Газета отпечатана в издательстве «Южный регион», с готовых диапозитивов. Адрес: 357600, Ставропольский край, г. Ессентуки, ул. Никольская, 5. Заказ № 1435 Тираж: 2000 экз.

Газета Ленинского городского округа Московской области / Издаётся с февраля 1931 года / Выходит по вторникам и пятницам

Это был самый обычный день. Второго марта после уроков девятилетний Мухаммад Ялхороев отнес школьный рюкзак домой и отправился к Тимоховскому пруду, где уже собрались ребята. Все произошло в какой-то миг. В самый разгар игры один из мальчиков поскользнулся на льду и упал с берега пруда в холодную воду. Пока другие размышляли, как поступить и что делать, Мухаммад уже бежал на помощь. — Он схватился за доски, но выбраться сам никак не мог, — вспоминает события того дня ученик ВХТЛ Мухаммад Ялхороев. — Ему было страшно, он просил о помощи. Я был недалеко, возле лестницы и сразу побежал. Протянул ему руку и вытащил на берег. Нет, не боялся, в голове была только одна мысль: спасти его, не дать утонуть.

Окончание на стр. 3

ДРУГ В БЕДЕ НЕ БРОСИТ

ДАТА

Зламигача турпалхочун дагалайтта доккха гѳулакх

Ийс шу даьннача Ялхарой Мухьмада, ший ханаравола кѳаьнк кѳалхара воаккхаш, доккха денал гойтар

Гѳазданаькъан Ахьмад

Московски областерча лицее дешаш вола Ялхарой Мухьмад, ший ханара кѳаьнка гѳо дарах, газеташка, телевизионни хоамашка гѳолла турпал волаш, массанена дѳавайзар. Мухьмада даь из доккха денал эшаш дола гѳулакх, цѳхьаккха сага ца ховш диса а мегар, цо кѳалхара ваьккхача кѳаьнка нанас, Мухьмад ухача берий спортивни «Орленок» яхача лагере хьаена, деррига хьадийца-децаре. Цо гѳо даьча кѳаьнка нана, доккха баркал ала ера Мухьмада, хѳаьта яьннача ханага хьежжа а воацаш деналах дѳиза дог долча кѳаьнка-м из ший даьга а наьнага а аьнна-дацар.

«Видновские вести» яхача газета гѳа, иштта дѳадоладу журналиста ший кѳамаьл. — «Мутт-хьал бетта шоллагѳа ди дар лаьтгар. Ишколера хѳамаш чѳуйоакх ший тѳормиг цѳагѳа ю а оттабаш, Тимоховски пруд болча ваха сѳихвелар Мухьмад. Цѳига гул-

денна, цун довзаш бераш а дар. Барга цѳаазам тохача юкѳа хьа-хилар из хатар. Ма даггара, чуйна бераш ловзаш доаккча юкѳа, царна юкѳера цѳа кѳаьнк, цѳаьхха, пруда берда тѳара лайжа шийлача хи чу вежар. Сов сѳиха хьахиннача цу хатаро унзара даьха бераш, фу дѳича бакѳаьха да ца ховш латташ, Мухьмад, ше ма водда, кѳаьнка гѳо де оарцагѳа вахар. Дѳахо дувц зламигача турпалхочо — «Хи чу вежача кѳаьнка юкѳала ца ваха гѳерташ, ма даггара, цу лакхе яда дахчаш хьалувцар.

Ше аравоалалургволаш вацар из! Сов кхеравенна, ма даггара, гѳо дехаш цѳогѳа дегтар цо. Со, цун гаьна а воацаш, лагѳашта юхе латгар. Кхерам яха дош, са керта чу дацар цу хана. Из кѳалхара ваккхар мара, кхы уйла яцар са. Се ючувожаргмавий аьнна, вѳалла, юхаозавала йиш йолаш дацар этта хьал. Кулг ючуковдадаь хьаараозавир аз из. Дего, ма даггара, яхар цаѳ дар — «Хин юкѳала вахийта йиш яц хьа из!»

Тахан цу зламигача кѳаьнка,

ший дегѳацара гойта доккха гѳулакх, вайна доккхийчарна а массал да. Ший вахара уйла ца еш, сага оарцагѳаха денал эш. Цѳаьхха, иштта хатар иккхача хье ца луш гѳо де хьовзар, ше мо

зламигача турпалхочун дог хьаьста бахар уж. Шийна кховдадаь мерза даараш, деррига бераш хьагудлаь, дийкѳар Мухьмада.

Ишттача хьехамца кхеву кѳаьнк, тахан, вахара наькѳа тѳа воаккхаш. Мухьмад ухача клуба кулгалдеча Гаджимурадов Гаджимурада дийцар: «Бераш, духьала, низа чѳоагѳа хилара тѳехьа кхедаь лац со! Лоархѳае да, цар дега хьал дѳакча, беркатеча хѳаман тѳехьа уж кхевар, массе хана из чулоацаш бола хьехам царна логтабар. Дѳика дари, во дари кѳоастаде юмабу оаха уж зламига болча хана денз. Хѳанз цар дегашка чѳоагѳадаь, массе хана цар дегѳаца дахаргда. Цунга хьежжа, цѳаь хала, гѳо эшаш моттиг цѳаьхха нийсѳелча шоай оарцагѳабаха безалга хов царна». Ше язѳьяча статья тѳа Филатова Викторѳаис юкѳедао-

вола саг кѳалхарваккха отгар, хама махи баь варгвоаца дѳика я. Иштта лаьрхѳар из гѳулакх-Ленински округа администрацен кулгалхочун гѳонча йолча Квасникова Татьянас, Московски областерча МЧС болхло волча Джѳин Сергеѳа, пѳхе спортивни кхуврча кулгалдеча Авдеев Григоре. Ялхарой Мухьмада спортивни кийчо еча, «Орленок» яхача, клубе баькка хилар уж берригаш. Грамоташи, баркал оолаш дола каьхаташи денна, доккхача дешаца цо гойта майрал, денал дийцар цар. «Видное-ТВ» яхача телеканала журналиста бахархошка дийцар, Мухьмада карагѳадаьнна гѳулакх. Иштта, из доккха гѳулакх шоай дешархошта дийцар «Видновские вести» яхача газета корреспонденташа а.

Цѳхьана вѳашагѳкхийтта, уж, баькка хилар Мухьмад волча кхуврче. Шоашкара грамота енна, мерзача даарашца, хозача кѳамаьлашца, баркалда вай ладу цѳихезача тренера Ионов Федора дешаш. Тахан «Орленок» яхача клубе ухача берашца, болх дѳахьош ва из. — «Мухьмад ший тайпара кѳаьнк волаш хьаваога юхьанца денз. Эггара хьалхарчарца дѳаелар цо «желтый пояс» оолача оагѳонцара эхзаме.

Зламигача турпалхочун дег

